

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Димитър Петров Михайлов, доктор
научна специалност: Спорт – волейбол
Висше училище: НСА „Васил Левски“

Относно: Конкурс за Академичната длъжност „ДОЦЕНТ“
по научна специалност – Спорт – волейбол в УНСС

Информация за конкурса: Конкурсът е обявен в ДВ бр. 75 от 25.08.2020 г. Конкурсът е за нуждите на катедра „Физическо възпитание и спорт“ към Бизнес Факултета на УНСС, съгласно решение на АС № 5 от 08.07.2020 г. Участвам в състава на Научното жури по конкурса, съгласно Заповед № 2546/23.10.2020 г. на Ректора на УНСС.

Информация за кандидатите в конкурса.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ участва само един кандидат – ст. преп. Ралица Цекова Арсова, доктор, която е преподавател към катедра „Физическо възпитание и спорт“ към Бизнес факултета на УНСС.

Ралица Арсова е родена на 16.03.1973 г. в гр. София. Средното си образование завършва през 1991 г. в ССУ към ДФС „Локомотив“ – София. Същата година е приета за студентка в НСА „Васил Левски“. През 1994 г. завършва образованието си в Академията в ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“ в специалностите – учител по физическо възпитание и спорт – треньор по волейбол. През 1995 г. придобива квалификацията „Спортна журналистика“, а от 1996 г. започва работа като отговорен редактор в най-тиражирания спортен вестник „7 дни спорт“. През 2004 г. като отговорен редактор на ТВ „Диема“ – отразява Олимпийските игри в Атина. От 2005 г. като хоноруван преподавател, а след спечелен конкурс от 01.09.2006 г. е назначена за редовен преподавател към катедрата по „Физическо възпитание и спорт“ към Бизнес факултета на УНСС, където продължава да работи и в момента.

През всичките тези години Ралица Арсова се изявява и като добър състезател по волейбол в съставите на „Локомотив“ и „Академик“ София, а в

последните години и като състезател по плажен волейбол и плажен тенис. Като преподавател Ралица Арсова постига завидни успехи като треньор по волейбол най-вече с представителния отбор на УНСС. Тя и водения от нея отбор е многократен студентски шампион и медалист от Студентските шампионати и Универсиади. Старши преподавател Ралица Арсова притежава завидни организационни умения и компетенции. По важни от тях са:

- Член на Факултетния съвет на Бизнес факултета в УНСС;
- Член на Общото събрание на УНСС;
- Член на бюджетната комисия към КФВС-УНСС;
- Зам. Председател на СК „Авантаж“;
- Главен ръководител и организатор за провеждане на турнири по волейбол, плажен тенис и др.;
- Член на организационния комитет и участник в няколко научни конференции, организирани от Бизнес факултета и катедрата по Физическо възпитание и спорт в УНСС.

Старши преподавател Ралица Арсова владее на високо ниво английски и руски език, както и притежава високо ниво на компютърни умения.

Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“.

За участие в конкурса за „Доцент“ Ралица Арсова е представила препис-извлечение от протокол на Съвета по хабилитация на УНСС № 1/13.05.2020 г. до Ръководителя на катедра „Физическо възпитание и спорт“, че потенциалния кандидат за участие в конкурса за доцент СЪОТВЕТСТВА на количествените и качествените изисквания приети от АС на УНСС.

Като доказателствен материал Ралица Арсова е представила попълнени:

1. Карта за изпълнение на качествените изисквания за заемане на Академичната длъжност “ДОЦЕНТ“ в УНСС. В картата са описани и предоставени като доказателствен материал всички документи необходими за участие в конкурса за доцент. Представената документация отговаря на изискванията за нагледност и с тях

- кандидатката удостоверява многообразието от дейности-преподавателска, научна, обществена и др.
2. Карта за изпълнение да количествените изисквания за заемане на Академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ в УНСС. От отразените в картата количествени изисквания се вижда, че Ралица Арсова по всички показатели изпълнява и преизпълнява изискванията за заемане на Академичната длъжност „ДОЦЕНТ“.

Обобщените в картата данни показват следните стойности:

- Обща сумарна сума от А+Б+В+Г+Д е 625 т.
- Обща сумарна сума от допълнителните изисквания – групи Ж+З+И+К е 414 точки.

Сумарно всички точки са 1035.

За всичко получените точки е представен доказателствен материал.

Оценка на учебно-преподавателската дейност.

Ралица Арсова е утвърден преподавател, уважаван специалист, както сред колегите си в УНСС, така и сред колегите от други Висши училища у нас и в чужбина. Нейната научна продукция показва, че тя е търсен партньор при участие в научни изследвания, изготвяне на научни доклади и участие в научни конгреси и конференции.

През 2005 г. Ралица Арсова успешно защитава дисертационен труд на тема: „Развиване и контрол на скоростно-силовата подготовка при 17-19 годишни волейболистки“ като ѝ е присъдена ОНС „Доктор“ в професионално направление 7.6. Спорт.

Научната продукция, с която Ралица Арсова участва в конкурса за „Доцент“ включва:

- Дисертационен труд (представен е Автореферат) – 1 бр.
- Монография – 1 бр.
- Публикации в научни списания – 14 бр. От тях 7 бр. са самостоятелни и 7 са в съавторство като в 3 от тях Ралица Арсова е водещ автор.

Седем от публикациите са публикувани на английски език и 7 на български език.

Публикацията направена в Журнала на Тракийския университет в гр. Стара Загора е индексирана в научната база данни на WEB OF SCIENCE.

Всички представени публикации отговарят на изискванията за научна продукция. Те се базират на използваните от Ралица Арсова надеждни научни методи и подходи. Във всички тях прозира една целенасочена изследователска дейност. Цялата научна продукция представена за участие в конкурса е насочена към изучаване на волейбола като спорт както за високо спортно майсторство, така и като спорт в системата на образованието.

От всички трудове с висока стойност е представения монографичен труд „Силовата подготовка на млади волейболисти“. Разработен е в обем от 165 страници. Проучени са 235 литературни източника, които адекватно са отразени в текста. Монографичният труд е онагледен с 11 таблици и фигури, които спомагат за по-доброто възприемане на текста.

В първия раздел, озаглавен „Възрастови особености и физическо развитие на млади волейболисти“, авторката анализира особеностите, строежа и функциите на детския организъм в т.ч. и на подрастващи волейболисти. В своите съждения Ралица Арсова се позовава на изтъкнати български и чуждестранни научни разработки.

Във втория раздел, авторката разглежда структурата, етапите и задачите на физическата подготовка на младите волейболисти. Тук очертавайки етапите на спортната подготовка, са описани акцентите на работа за развитие на физическите качества във всяка възрастова група.

В третия раздел е разгледан въпроса за „Силата като основно двигателна качества“. Обстойно са анализирани въпросите за режима на мускулните контракции и видовете мускулна сила. Направена е биомеханична и физиологична характеристика на силата, както и на нейното развитие във възрастов аспект. Изключително компетентно е разработен раздела „Методика на силовата подготовка във волейбола“. Обобщения извод, който мога да направя за първите 5 раздела е: Направен е теоретичен анализ на изследвания проблем на много добро ниво.

В следващия раздел „Развитие на специална сила при млади волейболисти“ Ралица Арсова разглежда проблема от неговата научно-изследователска страна. На база на направено от нея научно-практическо изследване, чрез научен анализ се предлагат корелационни зависимости и фактурна структура на изследвани 25 показателя имащи отношение към силовата подготовка на млади волейболисти.

Последните раздели от монографичния труд имат изцяло практическа насоченост. В тях авторката предлага нормативна база за контрол на силовата подготовка, както и тренировъчни комплекси за развиване на силата.

Обобщения извод, който мога да направя на монографичния труд е: Представен е един труд с изцяло изследователска, методико-приложна и педагогическа насоченост.

Публикационната дейност на Ралица Арсова е резултат на нейния научно-преподавателски, треньорски и състезателен опит в областта на волейбола. Всичките представени научни публикации могат да се класифицират в следните тематични направления:

1. Изследвания свързани със студенти, обучаващи се по дисциплината „Физическо възпитание и спорт – волейбол“ в УНСС. Това са публикации с № № 10, 11, 12 и 15.

В публикациите са проучени и анализирани проблеми на учебния процес по волейбол с профилирани групи. Получените резултати ще подпомогнат работата на университетските преподаватели по спорт – волейбол, като им се дава информация за физическото развитие на студентите и двигателните им възможности. Обобщените изводи ще позволят на спортните педагози да повишат ефективността на учебния процес, както и да го оптимизират.

2. Изследвания на студенти, участващи в учебно-тренировъчен и състезателен процес във волейболните отбори на УНСС. Публикации с № № 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9.

В тази група публикации Ралица Арсова акцентира върху работата със студенти активни спортисти. Голяма част от нейните изследвания са насочени към развиването на физическите им качества чрез прилагането на

научно-обосновани методики. В някои от нейните изследвания, данните са съпоставени с данни на елитни състезателки от волейболните клубове на Марица, ЦСКА, Левски и Локомотив. Ефективността на апробираните програми, с които Ралица Арсова доказва повишаване на нивото на физическата подготовка, са призовите класирания на водения от нея отбор на УНСС. В тази група от научни публикации Ралица Арсова изследва и анализира проблема за тревожността и стреса при студентки волейболистки.

3. Изследвания на игровата ефективност на състезатели от национални отбори. Публикации 5, 13, 14.

Тези изследвания са насочени главно към проследяване ефективността на някои игрови показатели при висококвалифицирани състезатели. Направени са анализи и обобщения на състезания от Олимпийски квалификационен турнир, Европейско първенство, както и финал на четирите най-добри клубни отбора в Европа. В публикациите са обобщават индивидуалните възможности на елитните състезатели по техникo-тактическите им действия и ефективност.

Оценка на научните и научно-приложните приноси.

- Изследвана е системата – волейбол чрез научно обосновани методи и методики.
- В научната продукция са използвани и анализирани съвременни математико-статистически методи.
- Чрез оригинални подходи е изследвано:
 - Теорията и практиката на заниманията по Спорт – волейбол във Висшите училища.
 - Проучени са физическото състояние, двигателните особености и техническите умения на студенти с цел оптимизиране на учебния процес по волейбол.
 - Изследвани са състезателните действия на елитни волейболисти, което дава възможност да се проследи развитието на съвременния волейбол.
- Установено е физическото развитие и специфичната работоспособност на млади волейболистки и са разкрити специфичните особености за възрастта 17-20 години.

- Разработени са научно обосновани специализирани тренировъчни програми за скоростно-силова подготовка - „теренна“ във волейболна зала и тренировъчна програма във фитнес.
- Разработена е нормативна база за контрол и оптимизиране на физическото развитие и скоростно-силовата подготовка на волейболистки.
- Експериментално е доказано, че редовните занимания със спорт – волейбол оказват положително влияние върху вниманието и концентрацията на мисловните процеси.
- Направените анализи, изводи, препоръки и обобщения са с висока практическа стойност.

В научните трудове на Ралица Арсова не са открити форми на плагиатство. Към нея нямам критични бележки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: На основата на направените приноси на научните трудове, както и на качествата на преподавател и научен работник, предлагам на старши преподавател Ралица Цекова Арсова, доктор да бъде присъдена Академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ в професионално направление 7.6. Спорт и научната специалност Спорт – волейбол.

08.12.2020 г.

София

Рецензент:

(проф. Димитър Михайлов, доктор)

REVIEW

by prof. Dimitar Petrov Mihailov, Ph.D.
scientific specialty: Sport - volleyball
University: NSA "Vassil Levski"

About: Contest for taking academic position "Associate Professor"
in scientific specialty – Sport – volleyball at UNWE

Information about the contest: the contest was announced in DV issue 75 from 25.08.2020. The contest was held for the needs of Department "Physical Education and Sport" at Business Faculty at UNWE, according to the decision of AC № 5 from 08.07.2020. I am a member of the Scientific Committee according to Ordinance № 2546/23.10.2020 of the Rector of the UNWE.

Information about the candidates in the contest.

There is only one candidate in the contest for taking the academic position "Associate Professor" – senior lecturer Ralitsa Tsekova Arsova, Ph.D., who is a lecturer at Department "Physical Education and Sport" at the Business Faculty at UNWE.

Ralitsa Arsova was born on 16.03.1973 in Sofia. She finished sports high school in 1991, playing for "Locomotive", Sofia. She enrolled at NSA "Vassil Levski" in the same year. In 1994 she graduated with both a bachelor's and master's degree with majors – physical education teacher and sport – a volleyball coach. In 1995 she acquired a qualification in Sports Journalism, and since 1996 she has been working as an editor in one of the sports newspapers with the biggest circulation rate – "7 days Sport". In 2004, being an editor in TV "Diema", she broadcasted the Olympic Games in Athens. Since 2005 she has been working at the Department "Physical Education and Sport" at the Business Faculty at UNWE first as a honorary lecturer and then, after she won a contest on 01.09.2006, as a lecturer with a permanent contract.

In all those years Ralitsa Arsova has proven herself as a good volleyball player in the teams of "Locomotive" and "Academic", Sofia, and in the last few years – as a beach volleyball player and beach tennis player. Ralitsa Arsova has

achieved great success as a lecturer in volleyball, mostly with the team of UNWE. She and the team she coaches have won the Students Championships and University Championships many times. Senior lecturer Ralitsa Arsova possesses great organizational skills and competences, such as:

- Member of the Faculty Council of the Business Faculty in UNWE;
- Member of the General Assembly of UNWE;
- Member of the budget committee at KFVS-UNWE;
- Vice Chairperson of sports club “A vantage”
- Chief manager and organizer of tournaments in volleyball, beach tennis, etc.;
- Member of the organizing committee and member of several scientific conferences organized by the Business Faculty and Department “Physical education and Sport” at UNWE.

Senior lecturer Ralitsa Arsova has a very good command of English and Russian languages, as well as excellent computer skills.

Fulfillment of the requirements for taking the academic position “Associate Professor”.

For her participation in the contest for taking the academic position “Associate Professor”, Ralitsa Arsova has presented a copy of the record of proceedings by the Habilitation Committee at UNWE № 1/13.05.2020 to the Head of Department “Physical Education and Sport” according to which the potential candidate for participation in the contest MEETS the quantitative and qualitative requirements accepted by AS of UNWE.

Ralitsa Arsova has presented the following evidentiary material:

3. A document for fulfillment of the quality requirements for taking the academic position “Associate Professor” at UNWE. The document comprises all the documentation needed as an evidentiary material for participation in the contest. All of them meet the requirements and the candidate testified all the activities he had been involved in – teaching, scientific activities, social activities, etc.
4. A document for fulfillment of the quantitative requirements for taking the academic position “Associate Professor” at UNWE. The documentation

presented in it clearly shows Ralitsa Arsova meets all the requirements for taking the academic position “Associate Professor”.

The summarized data in the documents show the following values:

- Total sum of A+B+C+D+G – 625 points.
- Total sum of the additional requirements – groups H+I+J+K – 411 points.

The total of all points is 1036.

For all the points there is evidential material presented.

Evaluation of the educational activity.

Ralitsa Arsova is a respected lecturer and specialist among both her colleagues at UNWE and her colleagues at other universities in Bulgaria and abroad. Her scientific work shows she is a wanted partner for participation in scientific research, scientific reports, and scientific congresses and conferences.

In 2005, Ralitsa Arsova successfully defended her dissertation on topic “Development and Control of Speed-Strength Preparation of 17-19-year-old Volleyball Players” and acquired the educational-scientific degree Ph.D. in professional direction 7.6. Sport.

Ralitsa Arsova participates in the contest for “Associate Professor” with the following scientific works:

- Dissertation (an Author’s Summary of Dissertation has been presented) – 1 n.
- Monograph – 1 n.
- Publications in scientific journals – 14 n. Of them – in 7 she was the only author, and in 7 she was in co-authorship – in 3 of them Ralitsa Arsova was the first author.

Seven of the manuscripts were published in English and 7 in Bulgarian language.

The article published in Trakia Journal of the university of Stara Zagora is indexed in the scientific database WEB OF SCIENCE.

All the presented publications meet the requirements for scientific production. They are based on reliable scientific methods and approaches and show Ralitsa Arsova's purposeful research endeavor. All the scientific works presented for participation in the contest are aimed at studying volleyball both as a high-performance sport and as a sport in the system of education.

Of all the works presented, the monograph "Strength Preparation of Young Volleyball Players" is with the highest value. It comprises 165 pages. The author surveyed 235 literary sources which are adequately mentioned in the text. There are 11 tables and 12 figures which contribute to the better understanding of the narrative.

In the first chapter entitled "Age peculiarities and physical development of young volleyball players" the author analyzes the peculiarities, structure, and functions of children's organism, including that of young volleyball players. Ralitsa Arsova cited well known Bulgarian and foreign surveys in her narrative.

In the second chapter the author views the structure, stages, and tasks of the physical preparation of young volleyball players. Here, outlining the stages of sports training, the author describes the emphasis on the work for development of physical qualities in each age group.

In the third chapter the author deals with the issue "Strength as a major motor quality". She analyzes in detail the questions related to the regime of muscle contractions and types of muscle strength. She makes a biomechanical and physiological characteristic of strength and its development according to the age of the players. The chapter "Methods of strength preparation in volleyball" was written with great competence. The conclusion I could draw about the first 5 chapters is: The theoretical analysis of the researched problem was made on a very good level.

In the next chapter "Development of the special strength of young volleyball players" Ralitsa Arsova views the issue from its scientific-research side. On the basis of her scientific-practical research, through a scientific analysis, she offers some correlation dependencies and factor structure of researched 25 indexes related to the strength preparation of young volleyball players.

The last chapters of the monograph are fully directed to practice. Here, the author offers a normative basis for control of the strength preparation, as well as some training sets of exercises for development of strength.

The conclusion I could draw about the monograph is: The presented work is based on profound research and the methods applied are of great practical value.

Ralitsa Arsova's publication activity is a result of her scientific experience as well as her experience as a lecturer, a coach, and a volleyball player. All the presented scientific publications can be classified under the following topics:

4. Research with students studying "Physical education and sport – volleyball" at UNWE. These are publications № № 10, 11, 12 and 15.

The publications survey and analyze issues related to the educational process in volleyball in profiled groups. The obtained results will help the work of the university lecturers teaching sport – volleyball. They will obtain information about the physical development of students and their motor abilities. The conclusions drawn will help sports pedagogues to increase the efficiency of the educational process and to optimize it.

5. Research with students participating in the educational-training process in the volleyball teams of UNWE. Publications № № 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9.

In this group of publications Ralitsa Spasova emphasizes on the work with students – elite athletes. Most of her research is directed towards development of their physical qualities through application of scientifically grounded methods. In some of her surveys the data are compared to the data of elite volleyball female players from the volleyball clubs of Maritsa, CSKA, Levski, and Locomotive. The efficiency of the probated programs, with the help of which Ralitsa proves an increase in the level of physical preparation, are the first places taken by the team she coaches at UNWE. In this group of scientific articles Ralitsa Arsova examines and analyzes the issue of anxiety and stress among female students – volleyball players.

6. Research of play efficiency of players from national teams. Publications 5, 13, 14.

These surveys are mainly directed towards tracing the efficiency of some play indexes among elite volleyball players. The author makes an analysis and draws conclusions about competitions from the Olympic qualification tournament, European Championship, as well as the finals of the four best club teams in Europe. She summarizes the individual abilities of elite players according to their technical-tactical play and efficiency.

Evaluation of scientific-applied contributions.

- The system volleyball was researched through scientifically grounded methods and techniques.
- Modern math-statistical methods were used and analyzed.
- Through original approaches the author researched:
 - Theory and practice of sports activities – volleyball at universities.
 - The physical state, motor peculiarities, and technical skills of students with the aim to optimize the educational process in volleyball.
 - The competitive actions of elite volleyball players which enables tracing the development of modern volleyball.
- The physical development and specific efficiency of young volleyball players were established and the specific peculiarities of 17-20-year-old players were revealed.
 - Scientifically based specialized training programs for speed-strength preparation were developed – a “field” program in a volleyball hall and a program for training in a gym.
 - A normative basis for control and optimization of the physical development and speed-strength preparation of female volleyball players was created.
- It was experimentally proven that the regular sports activities – volleyball in particular, have a beneficial effect on attention and concentration of mental processes.
- The analyses, conclusions, recommendations, and summaries made are of great practical value.

No forms of plagiarism have been found in Ralitsa Arsova’s scientific works. I have no critical comments.

CONCLUSION: On the basis of the analyses and evaluations made of the above-mentioned scientific contributions of the scientific works, as well as on the basis of the qualities of the candidate as a lecturer and a scholar, I recommend that senior lecturer Ralitsa Tsekova Arsova be granted with the Academic position “Associate Professor” in professional direction 7.6. Sport and scientific specialty Sport – volleyball.

08.12.2020

Sofia

Reviewer:

(prof. Dimitar Mihailov, Ph.D.)